

خبر

سخنگوی دولت در بازدید از جاسک:

لنج‌های تجاری بدون فعالیت نظامی هدف حمله آمریکا قرار گرفته‌اند

سخنگوی دولت با اشاره به بازدید خود از مناطق آسیب‌دیده شهرستان جاسک در جریان سفر به هرمزگان گفت: همان‌گونه که مشهود است، لنج‌های تجاری بندر جاسک و انبارهای نگهداری کالاهای تاجران که‌بدون هیچ‌گونه‌فعالیت‌نظامی‌بوده‌اند، هدف حمله آمریکای‌قرار گرفته‌اند.

فاطمه‌مهاجرانی در سفر به هرمزگان و بازدید از شهرستان جاسک، اظهار کرد: با‌حضور در بندر جاسک، وضعیت مناطق آسیب‌دیده‌این شهرستان مورد ارزیابی قرار گرفت.
مهاجرانی با ابراز امیدواری نسبت به عبور از شرایط کنونی با تکیه بر ایستادگی ملی تصریح کرد: مطمئن هستیم که با عقلانیت، تدبیر و پایداری موجود، خواهیم توانست به‌صورت عزتمندانه و سرافرازانه پیروز این جنگ باشیم.

در این بازدید، فرماندار جاسک از هدف قرار گرفتن ۱۰۰شمار مردمی در حملات اخیر آمریکا به بندر جاسک خبر داد. احمد جمال‌الدینی گفت: بندر جاسک خط‌مقدم تقابل با دشمن متخاصم است.

روایت عضو کمیسیون امور داخلی

در جلسه مجازی مجلس چه گذشت؟

عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها اظهار کرد: روز سه‌شنبه نخستین جلسه علنی مجازی مجلس شورای اسلامی به‌صورت آزمایشی برگزار شد تا نحوه برگزاری این جلسات از هفته آینده از طریق سامانه برخط انجام‌شود.

علی اصغر نغعی‌راد، نماینده مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با ایسنا با تشریح جزئیات این جلسه علنی، گفت: برگزاری جلسه‌علنی مجلس به‌صورت مجازی، جنبه آزمایشی داشت و با هدف بررسی آمادگی سامانه برگزاری جلسات برخط و آمادگی نمایندگان برای آغاز جلسات رسمی از هفته آینده برگزار شد. وی ادامه داد: از آنجا که هنوز قانون مصوب مجلس برای برگزاری جلسات در شرایط اضطرار به‌صورت مجازی ابلاغ نشده است، جلسه نمی‌توانست بر اساس آن قانون تشکیل شود. بنابراین برای اینکه هفته آینده قرار است این جلسات تشکیل شود و فعال‌ه‌م باید به‌صورت برخط و جلسات ویدئاری باشد، این هفته هیئت رئیسه تصمیم گرفت جلسه علنی را به‌صورت مجازی و آزمایشی برگزار کند. دستور جلسه نیز به‌صورت آزمایشی بود. نماینده مجلس همچنین اعلام کرد: حدود ۲۰۰ نفر از نمایندگان در جلسه شرکت داشتند.

دیدگاه

جنگ و همبستگی اجتماعی؛

از ابن‌خلدون تا امروز

محمدجواد ازغنده | این روزها که اخبار جنگ در صدر خبرهاست، ناخودآگاه یاد نظر به‌ای قدیمی افتادم که شاید بتواند بخشی از رفتار دو طرف درگیری را توضیح دهد؛ نظریه «عصبیت» ابن‌خلدون. جامعه‌شناسی که قرن هشتم هجری، در مقدمه‌اش، یک الگوی چرخه‌ای برای ظهور و سقوط دولت‌ها ارائه داد و حرفش این بود که هیچ قدرتی بدون یک همبستگی درونی محکم، دوام نمی‌آورد. ابن‌خلدون «عصبیت» را همان حس تعصب و وفاداری جمعی می‌داند که سبب می‌شود اعضای یک گروه برای حفظ کِی‌ان خود از جان‌مایه بگذرانند و معتقد بود این همبستگی در نسل‌های اولیه قوی است، اما کم‌کم با رفاه و تجمل‌گرایی تحلیل رفته و دولت به سمت فروپاشی می‌رود. تنها جایی که این چرخه نقض می‌شود، جایی است که عصبیت با دین گره می‌خورد؛ چون دین، انگیزه را از سطح منافع مادی که منشأ عصبیت است، فراتر می‌برد و به آن دوام می‌دهد. حالا اگر بر این عینک به جنگ نگاه کنیم، شاید بشود تفاوت رفتار اجتماعی دو طرف را بهتر فهمید. از یک سو، آمریکا را می‌بینیم که با یک افکار عمومی عمیقاً دو قطبی وارد این دوره از درگیری‌ها شد. نظرسنجی‌های پیور در روزهای اخیر نشان می‌دهد نزدیک به ۶۰ درصد آمریکایی‌ها اقدام نظامی کشورشان را اشتباه می‌دانند و جالب‌تر اینکه شکاف سیاسی در این مسئله کاملاً جدی است؛ حدود ۹۰ درصد دموکرات‌ها مخالف و نزدیک به ۷۰ درصد جمهوری خواهان موافق بوده‌اند. یعنی آن همبستگی ملی که لازمه یک جنگ فرسایشی است، عملاً در جامعه آمریکا وجود ندارد.

اگر ابن‌خلدون امروز زنده بود، احتمالاً این را نشانه‌ای از «نسل سوم یا چهارم» یک قدرت می‌دانست؛ جایی که فساد و اختلاف جای عصبیت را گرفته است. در سوی دیگر، آنچه از ایران در این مدت دیده شده، تا حدی خلاف این تصویر است. طبیعتاً جنگ فشار زیادی به جامعه وارد کرده و نباید همه چیز را گلگون دید، اما آنچه در برخی پیمایش‌های داخلی (از جمله نظرسنجی خبر آنلاین با حجم نمونه نسبتاً بالا) بازتاب پیدا کرده، نشان از سطح قابل توجهی از تاب‌آوری دارد. نکته‌ای که برای من جالب بود، نسبت دادن این تاب‌آوری به منابع معنوی و ایمان دینی بود.

انگار همان چیزی که ابن‌خلدون می‌گفت: وقتی دین با همبستگی قومی و ملی گره می‌خورد، دیگر آن همبستگی به این راحتی‌ها از بین نمی‌رود. جنگ در این روایت، نه یک تهدید فروپاشانه، بلکه نوعی آزمون برای سنجش استحکام این پیوند بوده است، البته این تحلیل را نباید ساده‌انگارانه تعبیر کرد. اول‌آداده‌ای پیمایشی در شرایط جنگی معمولاً حاشیه خطای قابل توجهی همراه است و نمی‌شود روی همه اعداد و ارقام خیلی محکم ایستاد. ثانیاً تاب‌آوری اجتماعی پدیده‌ای چندعاملی است و نمی‌توان همه‌اش را به یک متغیر تقلیل داد.

اما از منظر ابن‌خلدون، به نظر می‌رسد در این نبرد نامتقارن، آن طرفی که از عصبیت پایداری‌تری برخوردار است، شانس بیشتری برای مدیریت بحران دارد؛ نه لزوماً به خاطر تجهیزات، که به خاطر عمق همبستگی درونی. شاید مهم‌ترین درسی که این روزها از مقدمه ابن‌خلدون می‌شود گرفت، این است که سرنوشت جنگ‌ها را در نهایت نه موشک‌ها، که باورهای مردم تعیین می‌کند.

با تغییر مسیر نفتکش‌های سعودی، بحران از خلیج فارس به دریای سرخ کشیده شد

وبازار انرژی در وضعیت پرریسک‌تری قرار گرفت

اتصال باب‌المندب به هرمز

کویت و بحرین همچنان تحت فشار

در سطح منطقه‌ای، ایران حملات به مراکز مرتبط با حضور آمریکا را ادامه داد. کویت اعلام کرد تأسیسات آب‌شیرین‌کن و نیروگاهی این کشور برای چهارمین روز پیاپی هدف قرار گرفته و برخی نقاط دچار آتش‌سوزی و خسارت جدی شده‌اند. بدافند کویت نیز با موج تازه‌ای از حملات موشکی و پهپادی درگیر شد. در بحرین، آذیرهای هشدار چند بار به صدا درآمد و مقام‌های این کشور از رهگیری پرتابه‌های ایرانی خبر دادند. ایران این حملات را پاسخ به نقش پایگاه‌های آمریکا در عملیات علیه خود می‌داند؛ اما پیامد عملی آن، افزایش نگرانی دولت‌های خلیج فارس است. کشورهای عربی منطقه اکنون میان دو فشار قرار گرفته‌اند؛ از یک سو نمی‌خواهند در جنگ آمریکا با ایران تعریف‌شوند و از سوی دیگر، زیرساخت‌هایشان به دلیل میزبانی نظامی از وا‌شنگتن در معرض آسیب قرار گرفته‌است.

منابع ایرانی اعلام کردند تا زمانی که حملات آمریکا ادامه دارد، اجازه عبور عادی از تنگه صادر نخواهد شد و هر تصمیم درباره بازگشایی یا محدودیت عبور، بر اساس ملاحظات امنیتی ایران گرفته می‌شود. سپاه نیز اعلام کرد دو نفتکش که مسیر جنوبی و ناامن را انتخاب کرده بودند، گرفتار انفجار و آتش‌سوزی شدند. این رخداد، ادعای آمریکا درباره ایجاد مسیر مطمئن جایگزین را تضعیف کرد. ایران می‌خواهد نشان دهد امنیت کشتیرانی نه با اسکورت آمریکا، بلکه با پذیرش قاعده‌ای ممکن است که ایران برای عبور از هرمز تعریف می‌کند. به همین دلیل، موضوع فقط توقف یا حرکت کشتی‌ها نیست؛ مسئله این است که چه کسی اجازه عبور می‌دهد و چه کسی مسئول امنیت آن شناخته می‌شود.

■هرمز؛ عبور فقط با هماهنگی تهران

در هرمز، موضع ایران صریح‌تر از روزهای قبل بیان شد.

گزارش

هلاکت سه نظامی آمریکا در حملات ایران، انتقادهای داخلی از «دونالد» را به اوج رسانده است

سنگینی تابوت سربازان روی شانه‌های ترامپ

■کارزار فشار حداکثری علیه ترامپ!

«شکست بزرگ»، «جنگ بی‌پایان»، «فرو رفتن در باتلاق» و «بیر کاغذی» دیگر تعبیری است که تحلیلگران و رسانه‌ها درباره وضعیت جاری ایالات متحده در مواجهه با جمهوری اسلامی به‌کار برده‌اند. به گزارش فایننشال تایمز نبرد در حال ورود به مرحله پیچیده‌تری بوده و این رئیس‌جمهور را در بن‌بست راهبردی قرار داده، ولی جالب تلاش صهیونیست‌ها برای فرار از موقعیت و تنها گذاشتن ترامپ در این باتلاق است. در این باره بزالد اسمو تریج، وزیر دارایی تندرو اسرائیلی دیروز مدعی شد تل آویو منفعتی در ورود به جنگ مستقیم میان آمریکا و ایران ندارد و وضعیت کنونی، بهترین سناریو ممکن برای اسرائیل است! هم‌زمان مستأجر کاخ سفید اگر چه تلاش دارد با حرف‌درمانی و گفتن اینکه «هر بار که ایران یک سرباز آمریکایی را بکشد، آن‌ها بهای آن قتل را چندین برابر خواهند پرداخت» کمی اوضاع را تلطیف کند، اما به نظر شدت انتقادها بر رفتار وی اثرگذار بوده است. انتشار تصویر نظرسنجی مؤسسه «بیگ دیتا پال (big data poll)» در شبکه

منتشر نمی‌کند اما طبق آمار رسمی از آغاز جنگ در ۹ اسفند ۱۴۰۴، دست‌کم ۱۷ نظامی آمریکایی کشته شده‌اند. همچنین طی دو هفته اخیر حدود ۱۰۰ نظامی در جریان درگیری‌ها زخمی شده‌اند. اکنون و در شرایطی که نگرانی‌ها درباره گسترش دامنه‌درگیری در خاورمیانه افزایش یافته، دموکرات‌ها فشار بر رئیس‌جمهور با هدف خاتمه دادن به جنگ را افزایش داده‌اند. در این باره کریس مورفی، سناتور دموکرات ایالت کنتیکت، با انتقاد از سیاست‌های دولت تأکید می‌کند ترامپ «به شکلی نگران‌کننده کنترل جنگ را از دست داده است». جو کنت، رئیس‌پیشین مرکز ملی مبارزه با تروریسم آمریکا نیز با اشاره به تلفات اخیر، خواستار پایان فوری جنگ شده و نوشت: «این جنگ نباید از ابتدا آغاز می‌شد. اگر بخوایم آن را به هر روشی غیر از خروج فوری پایان دهیم، اوضاع فقط بدتر خواهد شد». مارجرئی تیلور گرین، نماینده پیشین مجلس نمایندگان نیز با انتقاد از ادامه جنگ تأکید می‌کند: «اگر شما برای باز کردن تنگه هرمز که پیش از آغاز جنگ هم باز بود، وارد یک جنگ غیرضروری با ایران نمی‌شدید، امروز سربازان آمریکایی کشته نمی‌شدند».

دیدگاه

گمانه‌زنی‌ها درباره گزین‌ه‌های پیش رو به اخبار ضدونقیض رسیده است

پیشواز جنگ زمینی

ظرفیت‌های اجتماعی نیز به خدمت امنیت ملی درآیند که برای این منظور شبکه ارتباطی مردمی شکل گرفته در مساجد و اجتماعات شبانه، بستر مناسبی خواهد بود. سازماندهی واقعی جان‌فداهای آماده و اعزام نیروهای مردمی به مناطق تنش، تشکیل گردان‌های مدافع یا حتی اعلام آمادگی گردان‌های شهادت‌طلب تهاجمی برای حمله به پایگاه‌های آمریکا در منطقه، طرح جدی مداخله مردمی برای تغییرات سیاسی در کشورها می‌تخاضم منطقه و راهکارهایی از این دست می‌تواند در دستور کار قرار گیرد. اما در دسترس‌ترین اقدام، آموزش‌های نظامی دفاع فعال در برابر حمله زمینی برای عموم مردم است که اراده ملی دفاع در برابر این تهدید را به رخ خواهد کشید. تجربه مختصر این آموزش‌ها در صداوسیما، پیش از این بازتاب گسترده‌ای پیدا کرد که نشان از تأثیرگذاری آن بود. به‌ویژه اینکه سلاح‌هایی مثل پهپادهای انتحاری اف‌بی‌وی با وجود تأثیر فوق‌العاده در جنگ‌های نوین، مرزهای نظامی‌گری را جابه‌جا کرده و آن را به بازی‌وارگی نزدیک کرده‌اند. سلاحی که همه بضاعت آموزشی‌اش یک گوشی هوشمند است یا نهایتاً یک دسته بازی رایانه‌ای! آموزش هزاران ایرانی اعم از زن و مرد و پیر و جوان و حتی کودکان با شبیه‌سازهای پهپادی و حتی تبدیل گیمن‌ها به سیمولاتورهای نظامی و راه‌اندازی خط مونتاژ پهپاد فیبر نوری توسط مردم، تصویری است که می‌تواند دشمن را در محاسباتش دچار تردید کند.

■باب‌المندب؛ بسته‌شدن مسیر دوم

تحول تعیین‌کننده روز گذشته عملیاتی شدن تهدید انصارالله علیه عربستان بود. انصارالله در نامه‌ای به شرکت‌های کشتیرانی هشدار داد با رگیری یا تخلیه کالا در بندار سعودی می‌تواند کشتی‌ها را در هر نقطه‌ای در تیررس قرار دهد. پس از این هشدار، دو نفتکش حامل نفت سعودی برای چین و هند در دریای سرخ تغییر مسیر دادند.

اهمیت این اتفاق در آن است که بندر ینبج و مسیر دریای سرخ، راه جایگزین عربستان برای کاهش وابستگی به هرمز بود.

اکنون با ورود باب‌المندب به معادله، نه فقط مسیر اصلی صادرات انرژی منطقه، بلکه مسیر فرعی و جایگزین آن نیز زیر فشار قرار گرفته‌است. این یعنی جنگ کشتیرانی از خلیج فارس به دریای سرخ امتداد یافته و محاسبات بازار انرژی پیچیده‌تر شده‌است.

■دیپلماسی پشت‌دود حملات

با وجود تشدید میدان، نشانه‌هایی از تلاش برای مهار بحران دیده می‌شود. وزیر کشور ایران در اسلام‌آباد با نخست‌وزیر فرمانده ارتش پاکستان دیدار کرد؛ سفری که در ظاهر دو جانبه بود، اما با توجه به نقش پاکستان در تفاهم‌نامه قبلی، احتمال بررسی طرح تازه آتش‌بس را تقویت می‌کند. هم‌زمان گزارش‌هایی از پیشنهاد میانجی‌ها برای آتش‌بس ۱۰ روزه منتشر شد و همین خبر بخشی از فشار بازار نفت را کاهش داد.

باین حال، حملات هنوز متوقف نشده‌است. آمریکای گوید بمباران را تا زمان تصمیم ترامپ ادامه می‌دهد و ایران نیز پاسخ را به توقف حملات گره زده‌است. بنابراین گفت‌وگو فعلاً نه پایان بحران، بلکه تلاشی برای جلوگیری از گسترش بیشتر آن است.

■ایستگاه صد و چهل و چهارم؛ جنگ مسیرها

جنگ وارد مرحله‌ای شده که در آن هر مسیر جایگزین می‌تواند خود به بحران تازه‌ای تبدیل شود. هرمز ناامن است، باب‌المندب تهدید می‌شود، تأسیسات کویت آسیب می‌بیند و نفتکش‌های سعودی تغییر مسیر می‌دهند. آمریکا پس از ۱۰ شب حمله هنوز نتوانسته قاعده عبور را به وضع سابق برگرداند و ایران نیز با گسترش دامنه پاسخ، هزینه جنگ را در مسیرهای انرژی پخش می‌کند. فشار نظامی بدون توافق سیاسی، فقط مسیرهای بیشتری را به میدان جنگ می‌کشاند. هر چه محاصره ادامه یابد، جغرافیای بحران هم گسترده‌تر می‌شود.